

EBC*L S

(Sustainability/duurzaamheid)

Leerdoelencatalogus

22 september 2012

EBC*L Nederland
Dokterspad 2
8025 AW Zwolle
office@ebcl.nl
www.ebcl.nl

TOELICHTING OP HET EBC*L S CERTIFICAAT

Het EBC*L S certificaat staat voor kennis hebben van een duurzame bedrijfsvoering. Waarom heeft EBC*L het S-certificaat geïntroduceerd? Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die mondiaal niet meer valt te ontkennen, nog weg te denken. Het begrip duurzaamheid staat dan ook bij overheid en bedrijfsleven hoog op de agenda. Bij de Europese Unie, het bedrijfsleven en bij menige Europese regering wordt duurzaamheid gezien als één van de instrumenten voor vernieuwing en efficiency.

De keuze voor duurzame productie, duurzame producten, vermindering CO₂, energiebesparing etc. hebben invloed op de bedrijfsvoering. Het vraagt van betrokkenen kennis en inzicht in de mogelijkheden van een duurzame bedrijfsvoering. Diverse bedrijven hebben dit in Europa toonbaar gemaakt met het ISO 26.000 certificaat, fair-trade certificaat of anderszins.

EBC*L wil met het EBC*L S certificaat een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kennis, gericht op een duurzame bedrijfsvoering en heeft daarvoor een leerdoelencatalogus ontwikkeld. De leerdoelen sluiten aan op de leerdoelen welke ten grondslag liggen aan de doelstellingen van het EBC*L niveau A certificaat.

Het EBC*L S certificaat moet worden gezien als een certificaat dat iets zegt over de mate van kennis over een duurzame bedrijfsvoering. Om het certificaat te kunnen behalen wordt geadviseerd al kennis te hebben op het niveau van het EBC*L A certificaat. Het biedt voor betrokkenen extra carrière perspectieven en de kennis helpt het bedrijf naar een (volgende) stap naar een op duurzaamheid gebaseerde bedrijfsvoering. Het toont tevens aan dat het bedrijf via de gecertificeerde EBC*L S medewerker of ondernemer verantwoordelijkheid neemt voor anderen en voor de wereld om het bedrijf heen. In het UN document: Decade of education for sustainable Development 2005-2014 schrijft de UN over de rol van scholing: *“Education enables us to understand ourselves and others and our links with the wider natural and social environment, and this understanding serves as a durable basis for building respect”*.

Het EBC*L S certificaat staat voor het Sustainability certificaat, In het Nederlands duurzaamheid. Tot de doelgroepen van het EBC*L S certificaat worden personen gerekend die privé of binnen hun (toekomstig) beroep of bedrijf duurzaam willen ondernemen.

Het centrale thema van het EBC*L is de term “efficiëntie”. Het betekent in feite: met minimale inzet van middelen (input) een zo goed mogelijk resultaat (output)

kunnen bereiken. Zo wordt niet alleen winstmaximalisatie of kostenbeheersing bedoeld, maar “efficiëntie” legt ook de basis voor alles wat vandaag de dag onder de term "duurzaamheid" wordt verstaan.

De leerdoelen van EBC*L Sustainability (S) omvatten onderwerpen die direct van toepassing zijn op het realiseren van een duurzame bedrijfsvoering. De doelstellingen zijn gebaseerd op de zogenaamde 3 P's (People, Planet and Profit concept) en sluiten tevens aan bij de ontwikkelingen rondom het ISO 26.000 certificaat alsook bij opvattingen over Cradle to Cradle (C2C). Op elk onderdeel van de P zijn leerdoelen omschreven op een wijze zoals u dat bij EBC*L gewend bent.

Wat betekent de EBC*L S concreet?

- Men is beter voorbereid op de duurzame ontwikkelingen en duurzaamheidswetgeving;
- Men begrijpt de invloed op het milieu, de omgeving en op het functioneren van het bedrijf;
- Men begrijpt de wijze waarop de klant / de consument het bedrijf op haar duurzaamheid prestaties wel of niet weet te waarderen.
- En niet in het minst kan men de eigen duurzame keuzes op de financieel-economische gevolgen voor het bedrijf beter plannen en controleren.

De onderwerpen van EBC*L Sustainability zijn:

- Duurzame ontwikkelingen (o.a. 3P's, C2C, fair-trade)
- Ecologische aspecten (o.a. energie)
- Sociale aspecten (o.a. communicatie klanten/consumenten)
- Economische aspecten (o.a. hergebruik afval)

EBC*L S staat voor competentie-georiënteerd leren!!

EBC*L betekent ook competentiegericht leren! Het didactische basisconcept is gebaseerd op het door de EU vastgestelde competentiebegrip. EBC*L besteedt in haar programma's vanuit deze invalshoek aandacht aan de combinatie van kennis, vaardigheden en context waarbinnen de handelingen zich afspelen. Afgestudeerden moeten in staat zijn om te doen wat ze nodig hebben op basis van hun huidige en toekomstige situatie. Maar ook ten behoeve van de eigen ontwikkeling.

Het is de verantwoordelijkheid van de trainers/docenten om leerlingen/cursisten voor te bereiden op de diverse onderwerpen zodat zij straks in staat zijn om dienstbaar te kunnen zijn aan de eigen belangen en aan de belangen van de (toekomstige) organisatie. Dit kan gedaan worden door in het bijzonder voorbeelden te kiezen welke zijn ontleend aan de leefwereld van de doelgroepen over het begrip duurzame bedrijfsvoering. Op deze wijze levert EBC*L S een bijdrage aan het creëren van een duurzame leefomgeving en aan de oproep van het Europees parlement om in Europa inspanningen te doen en beslissingen te nemen ten einde de meest efficiënte economie ter wereld te worden wat betreft het gebruik van hulpbronnen en energie.

Structuur van de leerdoelen catalogus / examen

De leerdoelencatalogus van EBC*L S (Sustainability) geeft een zeer nauwkeurig beeld van de inhoud en daarmee ook van de inhoud van het examen. Er is dus een zeer specifieke examenvoorbereiding mogelijk. Het examen wordt uitgevoerd volgens Europees vastgestelde EBC*L normen en wordt centraal beoordeeld.

In de leerdoelen wordt meestal het begrip "uitleggen" gebruikt. Met „uitleggen“ wordt hier bedoeld, dat

- ✓ Begrippen gedefinieerd kunnen worden en de essentiële kengetallen berekend kunnen worden;
- ✓ dat begrippen en inzicht aan de hand van gegeven of zelf gekozen voorbeelden duidelijk gemaakt kunnen worden;
- ✓ op het niveau van de junior oriëntatie kennis wordt beoogd.

Dit betekent, dat de verworven kennis niet alleen weergegeven moet worden, maar ook in voorbeelden toegepast kan worden.

Voorbeeld: De strategische duurzaamheidsdoelen t.a.v. het inkoopbeleid van een onderneming kunnen uitleggen.

Daarbij behorende mogelijk examenvraag: Leg, aan de hand van een op biologische landbouw producten gebaseerd restaurant, uit waarom de prijzen van de menu's over het algemeen hoger zullen liggen dan in een gangbaar restaurant.

In de ter beschikking gestelde voorbeeldexamens wordt de toegepaste manier van vraagstelling duidelijk.

Module 1: Algemeen

Globale leerdoelen

Na voltooiing van deze module kunt u:

- uitleggen wat duurzame ontwikkeling inhoudt, welke uitgangspunten er aan ten grondslag kunnen liggen, duurzame ontwikkeling kunnen plaatsbrengen binnen een op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen gehanteerde bedrijfsfilosofie met kennis hebben van actuele kwaliteitssystemen.

Gedetailleerde leerdoelen

Onderwerp Duurzaamheid

1. Planet	1. Het kunnen uitleggen van het begrip duurzame ontwikkeling; 2. Het kunnen uitleggen waarom duurzaam ondernemerschap nodig is; 3. Het kunnen benoemen van een aantal duurzame oplossingen te bereiken met een duurzame bedrijfsvoering. 4. Het kunnen uitleggen wat wordt bedoeld met Maatschappelijk verantwoord Ondernemen en met triple P; 5. Het kunnen uitleggen van actuele aan duurzaamheid gerelateerde begrippen zoals Fair-Trade of C2C;
2. People	6. Het kunnen uitleggen Arbo, wet- en regelgeving op dit gebied van veiligheid en gezondheid; 7. Het kunnen uitleggen wat wordt bedoeld met arbeidsrechten en mensenrechten, diversiteit op de werkvloer, discriminatie, maatschappelijke betrokkenheid; 8. Het kunnen uitleggen van het verband tussen scholing en behouden van werknemers en hun kennis.
3. Profit	9. Het kunnen uitleggen waarom een duurzame bedrijfseconomische bedrijfsvoering rendement op kan leveren; 10. Het kunnen uitleggen waarom ecologisch duurzame investeringen kunnen leiden tot een economisch duurzame bedrijfsvoering; 11. Het kunnen uitleggen waarom duurzame productie van invloed kan zijn op de vraag naar producten van het bedrijf en een hogere winst.

4. Principes	12. Het kunnen uitleggen welke ethische principes aan een MVO-bedrijfsvoering ten grondslag kunnen liggen; 13. Het kunnen uitleggen waarom de houding van mens en bedrijf van invloed is op het milieu; 14. Het kunnen uitleggen waarom de principes van een duurzame bedrijfsvoering van invloed zijn op de beeldvorming over het bedrijf.
--------------	---

© **Module 2A:** Planet (ecologische aspecten)

Globale leerdoelen

Na voltooiing van deze module kunt u:

1. uitleggen welke Planet aspecten van belang zijn bij het ondernemerschap en hoe er op een duurzame manier mee om gegaan kan worden.

Gedetailleerde leerdoelen

Onderwerp

1. Energie	1. Het kunnen uitleggen hoe je tot energie besparing kunt komen; 2. Het kunnen uitleggen welke vormen van duurzame energie er bestaan en deze kunnen afwegen op bedrijfseconomisch belang. 3. Het kunnen uitleggen wat warmtecascade betekent en kunnen uitleggen wat dit voor het bedrijf betekent. 4. Het aan de hand van een voorbeeld kunnen uitleggen wat trias energetica inhoudt.
2. Materiaal en grondstoffen (incl. hulpmiddelen, machines, installaties, meubilair, het gebouw etc)	5. Het kunnen uitleggen op welke wijze materiaal en grondstoffen bespaard kunnen worden; 6. Het kunnen uitleggen welke duurzame materialen en grondstoffen labels er bestaan en wat de betekenis van deze labels voor het bedrijf c.q. de ondernemer kunnen hebben; 7. Het kunnen uitleggen waarom het belangrijk is dat productinnovaties rekening dienen te houden met het principe van afval scheiding; 8. Het kunnen beoordelen of bij inkoop en productie van grondstoffen, materialen en producten zo vrij mogelijk van giftige stoffen kunnen zijn;

3. Water	9. Het kunnen uitleggen hoe water te besparen (recyclen) is en waarom dit belangrijk is; 10. Het kunnen uitleggen wat duurzame watervoorziening (grijs water) inhoudt; 11. Het kunnen uitleggen hoe verontreiniging van (afval)water kan worden voorkomen. 12. Kennis hebben van wet- en regelgeving op dit gebied van waterverontreiniging in de bedrijfsvoering. 13. Het kunnen uitleggen hoe de kwaliteit van water met behulp van een kwaliteitssysteem kan worden gemonitord.
4. Lucht	14. Het kunnen uitleggen hoe de emissie van lucht(verontreiniging) via monitoring binnen wet- en regelgeving blijft of zo schoon mogelijk kan worden afgevoerd. 15. Het kunnen uitleggen waarom de luchtkwaliteit in de bedrijfsruimten binnen de luchtverversing-CO2-waarden dient te blijven; 16. Het kunnen uitleggen hoe verontreinigde lucht in de bedrijfsruimte kan worden voorkomen.
5. Bodem	17. Het kunnen uitleggen welke duurzaamheidscriteria van invloed kunnen zijn op deze keuze van een bedrijfslocatie. 18. Het kunnen uitleggen hoe de bodemkwaliteit binnen wet- en regelgeving blijft en hoe deze kan worden gemonitord met behulp van een kwaliteitssysteem
6. Afval	19. Het kunnen uitleggen waarom en hoe afval in de productie te verminderen is, te scheiden is en hergebruikt kan worden. 20. Het kunnen uitleggen hoe bij inkoop, verkoop en logistiek afval bespaard kan worden
7. Mobiliteit en logistiek (o.a. fysieke distributie)	21. Het kunnen uitleggen hoe energie bespaard kan worden bij mobiliteit en logistiek. 22. Het kunnen uitleggen wat de term 'modal split' inhoudt;
8. Kwaliteitssystemen	23. Het kennis hebben van de termen en definities van de ISO 26.000 kwaliteitssystematiek; 24. Het kunnen uitleggen welke soorten interventies mogelijk zijn t.b.v. verbeteringen van handelingen en werkwijzen bij een duurzame bedrijfsvoering; 25. Het kunnen uitleggen hoe MVO kan aansluiten bij de kenmerken van de bedrijfsvoering; 26. Het kunnen uitleggen en aangeven welke MVO doelstellingen bereikt kunnen worden;

© **Module 2B:** People (sociale aspecten)

Globale leerdoelen

Na voltooiing van deze module kunt u:

uitleggen welke people aspecten van belang zijn bij het ondernemerschap en hoe die hun impact hebben op duurzaamheid.

Gedetailleerde leerdoelen

Onderwerp

1. Personeel & opleiding	1. Het kunnen uitleggen waarom het belangrijk is van elk van de verschillende interne en externe stakeholders te weten wat de duurzaamheidsbehoefte is. 2. Het kunnen uitleggen wat wordt bedoeld met het duurzaamheidsvermogen van de onderneming; 3. Het kunnen uitleggen wat wordt bedoeld met de duurzaamheidsinspanning van het personeel; 4. Het kunnen uitleggen waar wet- regelgeving op het gebied van Arbo en veiligheid te vinden is; 5. Het kunnen uitleggen waarom het belangrijk is dat zowel bedrijf als werknemer zich aan de arbo –en veiligheidsafspraken houden; 6. Het kennis hebben van arbeid- en mensenrechten; 7. Het kunnen uitleggen wat het belang van scholing van werknemers is op het vraagstuk van de duurzaamheid; 8. Het kunnen uitleggen van het belang van interne communicatie bij MVO; 9. Het kunnen uitleggen van transparantie bij MVO en hoe hier invulling aan kan worden gegeven.
--------------------------	---

© **Module 3:** Profit (economische aspecten)

Globale leerdoelen

Na voltooiing van deze module kunt u:

de belangrijkste aan een duurzame bedrijfsvoering gerelateerde financiële doelstellingen van een bedrijf uitleggen;
de aan duurzaamheid gerelateerde kengetallen kunnen uitleggen en berekenen.

Gedetailleerde leerdoelen

Onderwerp

1. Winstgevendheid	1. Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "rentabiliteit" bij een duurzame bedrijfsvoering.
--------------------	---

2. Rendement op eigen vermogen	2. Het kunnen evalueren en beoordelen van het rendement op het eigen vermogen bij een duurzame bedrijfsvoering.
3. Return on Investment (ROI)	3. Het kunnen definiëren, berekenen en uitleggen van de term "Return on Investment (ROI)" aan de hand van investeren in ecologische innovaties.
4. Economische duurzaamheid	4. Het kunnen verklaren, uitrekenen en uitleggen van het begrip een economisch duurzaamheid bij een duurzame bedrijfsvoering. 5. Het weten met welke aspecten duurzame banken en duurzame beleggingsfondsen rekening houden; 6. Het kunnen uitleggen wanneer duurzaamheidskosten variabele dan wel vaste kosten zijn;
5. Productiviteit	7. Het kunnen uitleggen waarom investeren in een duurzame bedrijfsvoering van toegevoegde waarde kan zijn voor de productiviteit; 8. Het kunnen uitleggen aan de hand van welke kengetallen duurzaamheid bench mark kan worden uitgevoerd
6. Economische duurzaamheidsdoelstellingen	9. Het kunnen uitleggen van de financiële consequenties van diverse duurzaamheidsdoelstellingen.
7. Voorzieningen	10. Het kunnen uitleggen van de term duurzaamheidsvoorzieningen.
8. Prijzen	11. Het kunnen doorberekenen van een duurzame bedrijfsvoering in de prijs van het product.
9. Verslaglegging	12. Het kunnen uitleggen welke onderdelen van een duurzame bedrijfsvoering een aanvulling kunnen zijn op de financiële verslaglegging